

**Förvaltningsrätten
i Jönköping**
Enhet Jönköping
Rotel 1:6
Box 2201
550 02 JÖNKÖPING

Stockholm den 9 mars 2010

Mål nr 2217-10E
Lars-Anders Eriksson ./ Vetlanda kommun angående laglighetsprövning av kommunfullmäktiges i Vetlanda kommun beslut den 27 januari 2010 avseende Vetlanda Arena AB - "Nya Tjustkulle" (§ 12)

Som ombud för Vetlanda kommun (nedan "kommunen"), i enlighet med kommunstyrelsens beslut som kommer att inges direkt från kommunen, får jag härmed avge yttrande i rubricerade mål enligt följande.

1. RÄTTSLIGA UTGÅNGSPUNKTER

Vid laglighetsprövning enligt kommunallagen (nedan "KL") skall domstolen endast bedöma det överklagade beslutets laglighet och inte dess sakliga innehåll eller lämplighet. Enligt 10 kap. 8 § KL skall följaktligen ett kommunalt beslut upphävas endast om:

1. det inte har tillkommit i laga ordning;
2. beslutet hänför sig till något som inte är en angelägenhet för kommunen;
3. det organ som har fattat beslutet har överskridit sina befogenheter; eller
4. beslutet strider mot lag eller annan författning.

Av 10 kap. 4 § 2 st KL följer att klaganden skall ange vilket beslut som överklagas och de omständigheter som han stöder sitt överklagande på. Vidare följer av 10 kap. 10 § KL att domstolen vid sin prövning inte får beakta andra omständigheter än sådana som klaganden har hänvisat till före klagotidens utgång. För det fall att särskilda föreskrifter om överklagande har meddelats i lag eller annan författning, är emellertid inte 10 kap. KL tillämplig (se 10 kap. 3 § KL).

2. DET ÖVERKLAGADE BESLUTET

Den 27 januari 2010 fattade kommunfullmäktige i Vetlanda kommun beslut i ärendet avseende Vetlanda Arena AB - "Nya Tjustkulle" (§ 12) enligt följande:

"Kommunfullmäktiges beslut

1. Vetlanda kommun beslutar att lämna lån till Vetlanda Arena AB uppgående till 53 miljoner kronor enligt villkor i upprättat förslag till avtal.
2. Vetlanda kommun ingår ett 25-årigt hyresavtal med Vetlanda Arena AB som avser hyra av anläggningen, skötsel av området och anläggningen till ett hyresbelopp uppgående till 6 680 000 kronor per år, enligt upprättat förslag till avtal med bilagorna ett till och med fem.
3. Vetlanda kommun godkänner upprättat förslag till nyttjanderättsavtal mellan kommunen och Vetlanda Arena AB.
4. Avstämnings/informationsgrupp för projektet bildas med representanter för Arenabolagets styrelse och den politiska kommunledningen.
5. Samrådsgrupp bildas med Arenabolagets projektledning och representanter för Vetlanda kommuns tekniska kontor."

3. KLAGOSKRIFTEN

Lars-Anders Eriksson (nedan "klaganden") har överklagat kommunfullmäktiges i Vetlanda kommun beslut avseende Vetlanda Arena AB - "Nya Tjustkulle" (§ 12).

Till grund för överklagandet har klaganden anfört följande.

- Att beslutet inte är förenligt med kommunallagens bestämmelse, 2 kap 2 § KL, gällande den kommunala likställighetsprincipen,
- Att beslutet inte är förenligt med kommunallagens bestämmelse, 8 kap 1 § KL, gällande ekonomisk hushållning,
- Att beslutet inte är förenligt med kommunallagens bestämmelse, 8 kap 2 § KL, gällande medelsförvaltning samt kraven på att god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses

4.   KOMMUNENS INSTÄLLNING

Kommunen bestrider överklagandet och hemställer att detta lämnas utan bifall.

4.1   Bakgrund

Medvetenheten om kultur- och fritidssektorns stora betydelse som utvecklingsfaktor, som betydelseskapande faktor för ett rikt och fullgott liv och som faktor för att främja regionens/kommunens attraktivitet är idag allmän.

Kommunen präglas av föreningslivets rika och varierande verksamhet inom både kultur och idrott. Inom båda sektorerna är verksamheterna idag hämmade av bristen på funktionella arenor.

Kommunen har, genom kultur- och fritidsnämnden, att se till alla idrotters behov och möjligheter till utveckling. Idag används stora ytor på Tjustkulle idrottsområde i Vetlanda kommun (nedan ”idrottsområdet”) av framför allt bandy, ishockey och fotboll. Det är viktigt att de olika idrotternas möjligheter till fortsatt verksamhet och utveckling beaktas vid den framtida planeringen av idrottsområdet.

Idrottsområdet omfattar idag dels en konstfrusen bandybana, från 1975-76, dels två grusfotbollsplaner samt en gräsfotbollsplan. Tidigare fanns även en ishockeybana, men denna har senare dömts ut och därför rivits. Denna yta nyttjas idag som en beachsoccer-plan.

Vetlanda Arena AB (nedan "bolaget"), är ett bolagssamarbete mellan Vetlanda Bandyklubb, Skirö AIK och Vetlanda Boro Hockey club. De tre föreningarnas verksamhet omfattar allt från en omfattande ungdomsverksamhet, med ca 600 ungdomar i olika åldersgrupper, upp till svensk elitnivå. Fotbollsverksamheten inom Tjustkulleområdet omfattar idag cirka 350 ungdomar i olika åldersgrupper kommunens 15 fotbollsföreningar och fotbollsgymnasium får utökade tränings- och matchmöjlighet när konstgräsplanen är färdigställd.

Bolaget har till kommunen tidigare inkommit med en framställan om att få ta över och utveckla de anläggningar som idag finns inom idrottsområdet. Det primära för bolaget är att utveckla bandyn, ishockeyn och fotbollen med uppförande av en gemensam ishall med ytor för båda isidrotterna, samt en konstgräsplan.

Bolaget och kommunen, har tecknat ett nyttjanderättsavtal genom vilket bolaget tar över driften av idrottsområdet samt del av fastigheten Vetlanda Tjustkulle 1:1. Bolaget skall uppföra en ny bandy- och ishockeyhall samt en konstgräsplan. Idrottsområdet, inklusive byggnader och inventarier, nyttjas och övertas genom ett särskilt upprättat avtal (Bilaga 1).

Enligt gällande bolagsordning har bolaget till föremål för sin verksamhet att äga och förvalta fast och lös egendom. Verksamheten skall till huvudsaklig del vara allmännyttig med inriktning på att förvalta den arenabyggnad och konstgräsplan som skall uppföras inom idrottsområdet och till denna hörande verksamhet. Vetlanda Arena AB ska i enlighet med särskilt sköteselavtal även sköta hela idrottsområdet. Skötselansvaret omfattar även underhåll av de parkeringsytor som finns inom området.

Vidare följer av det avtal som tecknats mellan Vetlanda Arena AB och kommunen att bolagets verksamhet skall ha allmännyttig karaktär och vara till gagn för kommunmedborgarna och föreningslivet i kommunen.

Enligt kommunfullmäktiges beslut den 27 januari 2010 (§ 12) ska kommunen lämna ett lån motsvarande 53 000 000 kr till bolaget. Idrottsområdets anläggning kommer att utgöra säkerhet för lånet. Mellan Vetlanda Arena AB och kommunen tecknas en revers enligt vilken det årliga amorterings- och räntebeloppet skall kvittas mot föreningsbidrag kvartalsvis i efterskott. Återbetalningsperioden är 25 år. För det fall Vetlanda Arena AB inte fullgör sina

skyldigheter enligt reversen har kommunen rätt att ta över hela anläggningen, jfr § 8 i avtalet. Kommunen har således fullgod säkerhet för lånet.

Beslutet omfattar även en årlig ersättning från kommunen till Vetlanda Arena AB motsvarande 6 680 000 kr i 25 år. Ersättningen består av ett hyresbelopp och ett bidragsbelopp.

Hyresersättningen och bidragsbeloppet ger kommunen rätt att nyttja anläggningen inom idrottsområdet på vissa tider till gagn för allmänheten, skolungdomar och övriga idrottsföreningar under 25 år. Idrottsområdet omfattar bl. a. en bandyhall som skall rymma minst 3000 åskådare och en ishockeyhall för minst 2000 åskådare. Kommunen kommer även att få tillgång till en konstgräsplan för bollsport. Härtill omfattar ersättningen bidrag för Vetlanda Arena AB:s skötsel av anläggningen och hela Tjustkulle idrottsområde inklusive parkering enligt en uppställd Skötselplan, se bilaga 4 till avtalet.

4.2 Grunder för bestridande

4.2.1 Förenlighet med 2 kap 2 § KL

Vad beträffar den åberopade grunden om påstått brott mot likställighetsprincipen vill kommunen anföra följande.

Kommunen vill framhålla att det inte föreligger något absolut förbud mot att en kommun vid ett visst tillfälle tillhandahåller anläggningar eller tjänster som bara kommer vissa medlemmar i kommunen tillgodo (prop. 1990/91:117 s. 150). Huvudsaken är att andra intressen tillgodoses i andra sammanhang.

Kommunen satsade 2002 och 2003 22 Mkr i upprustning av Vetlanda Badhus, som inrymmer såväl en s.k. relaxavdelning som rehabiliteringsbassäng. Inom kommunen finns ytterligare ett badhus i Myresjö. För driften av badhusen ansvarar, sedan 2003, externa entreprenörer. Kommunens nettokostnad för badhusen uppgår till 3 750 000 kr per år.

Kommunfullmäktige antog 2009-06-17 en investeringsplan för åren 2013-2014. Enligt investeringsplanen kommer 42 000 000 kr att anslås för byggande av en ny idrottshall intill

gymnasieskolan. Idrottshallen kommer att tillgodose behoven för inomhusidrott, bl. a. innebandy och handboll.

Det är kommunens uppfattning att redan genomförda satsningarna tillsammans med framtida planerade satsningar kommer en mycket stor andel kommunmedborgare till del.

Kommunernas befogenheter att få ge ekonomiskt stöd till idrottsrörelsen och dess anläggningar har varit erkända i rättspraxis sedan lång tid tillbaka, se t.ex. RÅ 1909 ref. 2 och RÅ 1953 I 273 (bidrag till idrottsföreningar), RÅ 1924 ref. 4 (avseende förvärv av idrottsanläggning), RÅ 1938 S 247 (bastu- och badanläggningar) och RÅ 1942 S 425 samt RÅ 1935 S 147 (golfbanan).

Från senare rättspraxis kan lyftas fram att kommuner har ansetts oförhindrade att uppföra idrottshall (RÅ 1970 C 85), göra borgensåtaganden i samband med upprustning av bowlinghall (RÅ 1970 C 86), teckna borgen eller lämna annat ekonomiskt stöd till föreningen för anläggande av konstfrusen isbana respektive själva uppföra eller engagera sig i driften av sådana anläggningar (RÅ 1962 I 219, RÅ 1970 C 70, RÅ 1973 A 165, RÅ 1974 A 973) samt lämna räntefritt lån till bolag som ägde golfbana (RÅ 1966 I 133) och penningbidrag till golfklubb för anläggning av golfbana (RÅ 1972 C 85, RÅ 1975 Ab 258).

Vidare har Länsrätten i Kalmar län 2008-12-10 i mål 1397-08 godtagit Kalmar kommuns borgensåtagande och bidragsgivning avseende Kalmar FFs Arena i Kalmar. Domen har vunnit laga kraft genom att Kammarrätten och Regeringsrätten inte meddelat prövningstillstånd.

Det skall särskilt noteras att det vid kommunala anslag till föreningar för uppförande av idrottsanläggning inte har ansetts nödvändigt med skriftliga garantier för att anläggningen skall hållas tillgänglig för andra föreningar eller för skolorna (RÅ 1959 I 129). Detta har dock skett i detta fall.

Sammantaget är det kommunens uppfattning att det överklagade beslutet inte på något sätt strider mot likställighetsprincipen.

4.2.2 *Förenlighet med 8 kap 1 och 2 §§ KL*

Vad beträffar den av klaganden åberopade grunderna att det kommunala beslutet inte skulle vara förenligt med bestämmelsen i 8 kap 1 § KL, enligt vilken kommuner skall ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och vidare bestämmelsen i 8 kap 2 § KL enligt vilken kommunen skall förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses vill kommunen anföra följande.

Bestämmelsen i 8 kap 1 § KL angående god ekonomisk hushållning har, enligt lagens förarbeten, karaktären av en ändamålsregel vilken inte är avsedd att ligga till grund för domstolsprövning av om kommunala beslut är förenliga med god ekonomisk hushållning. Bestämmelsen i 8 kap 2 § KL är avsedd som en komplettering till denna allmänt hållna regel (prop 1990/91:117 s 110 f). Lagstiftaren underströk att en förvaltningsdomstol inte är lämpad att företa allmänna ekonomiska prövningar samt att bestämmelserna till sin natur är sådana att de saknar direkta rättsverkningar. Det har även bekräftats i praxis att affärsmässigheten i kommunala beslut inte ska prövas i allmän förvaltningsdomstol, se RÅ 2000 ref 1 och Länsrätten i Kalmars ovan nämnda dom.

Slutsatsen av ovan sagda är att de invändningar som klagandena framfört vad avser kommunens ekonomiska hushållning och hanteringen av allmänna medel inte är en fråga som kan prövas av förvaltningsdomstol. Nämnda förhållande ligger även i linje med att lämplighetsprövningar inte kan genomföras inom ramen för en laglighetsprövning.

4.2.3 *Brott mot lag eller annan författning*

Vad beträffar klagandens påståenden om att kommunens handlande skulle strida mot lagen om offentlig upphandling, så kan detta inte prövas enligt KL:s bestämmelser om laglighetsprövning, jfr 10 kap 3 KL och 16 kap 4 § LOU.

Dag som ovan

Siv Ann Andermyr